

gen, og den havde altsaa maattet udtrykke sig og have vedtaget anderledes, dersom den havde Noget at indvende imod det Gne. Hertil kommer, at naar man kun forudsætter, at Rigsdagen Intet havde mod Disciplinen at indvende, saa kan man forklare sig et nærliggende og paassjønnessværdigt Motiv til, at den har besluttet saaledes som fteet; den har nemlig ikke fundet det fornødent i nærværende Tilfælde at beslutte eller udtale sig om kirkelige Sager, den har derfor her villet henstille dette til den kommende Kirkeforfatning eller til den lovgivende Forsamling, som i Kirkesager vil blive constitueret. Havde Rigsdagen meent noget Andet, end alene dette, og havde den navnlig fundet en vis Kirke-disciplin utilstedelig, saa maatte den ogsaa have fundet, at Barsomheden i at beslutte om og indlade sig paa kirkelige Sager ikke kunde strække sig til dette Tilfælde; saa havde den maattet væge sig og Menighederne mod, hvad der saaledes var utilstedeligt, hvilket den allerede derved havde kunnet gjøre, at den blot havde beholdt Sætningen om Sjælesorgen; og dette bliver endnu klarere, naar man seer hen til, hvorlidet man i Realiteten vilde have sat Barsomheden tilside ved at beholde Sætningen; thi ved at beholde den beslutter Rigsdagen jo aldeles Intet om at antage Sjælesorgen eller at forkaste den. Sjælesorgen er uadskillelig fra den kirkelige Tjeneste og fra Kirketjenernes Kald; den kan hverken affaases eller behøver at indføres. Tydeligere end ved saaledes ikke engang at ville befatte sig med at benytte Ordet Sjælesorg, alene fordi det betegner et kirkeligt Begreb, kunde Rigsdagen ikke have antydnet, at hvad enkelte Medlemmer maatte have at indvende mod Disciplinen, forstjente ikke engang et Ord fra Rigsdagens Side til Medhold. Det maa ikke glemmes, at hvor der har været Anledning til at beslutte om kirkelige Sager, der har Rigsdagen ingenlunde undladt det; man behøver saaledes blot

at erindre sig Loven angaaende Løsningen af Sognebaandet. Det er aldeles uantageligt, at Rigsdagen ikke ogsaa i dette Tilfælde skulde have villet beslutte om kirkelige Sager, naar den havde saa stærk Opfordring dertil, som at skulle væge sig og Menighederne mod, hvad disse vilde ansee for et Onde. Det er altsaa uantageligt, ville Fortolkerne sige, at Rigsdagen kan have havt Noget derimod, og det vilde altsaa være en umotiveret og utidig Ungstellighed, ikke at vedblive at arbejde paa den kirkelige Disciplins Gjenoplivelse, om det endog maatte blive nogenledes efter den gamle Lovs Forbillede; ja der vilde endog ikke være Noget derimod, om vi, som kunde have Leilighed dertil, begyndte at indføre Disciplinen strax, og inden nogen ny Lov blev given. Det vilde endog være urigtigt, om vi ikke benyttede Leiligheden, naar denne tilbød sig, til at hente Erfaringens Vidnesbyrd om, hvad der i vor Tid kunde være at gjøre for nærmere at udvikle et saadant System og bringe det tilbage i Kirken.

Saaledes har jeg troet, at en Fortolkning aldeles i god Tro kunde opstilles og tages til følge. Idet jeg ønsker, at nogle af Thingets Medlemmer vilde være tilbøielige til at besvare mit dermed henstillede Spørgsmaal, skal det være mig ligesaa hjært at blive gjendrevet som at finde Medhold. Det kommer mig kun an paa, at Loven faaer den Virkning, som jeg holder for at maatte være tilfugt.

Jeg har vel foruden det første Alternativ i min særlige Tilføjning til Udvalgsbetænkningen henstillet deri endnu to andre; men jeg udbeder at maatte forbeholde mig Ordet desangaaende til en senere Tid; eet af dem behøver ialtsald ikke at komme paa Tale fortunden til 3die Behandling, og nu skal jeg kun afvente, om Noget vil tage Hensyn til disse mine Bemærkninger.